

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Difficultas III. De præcedentia Meriti ante Beatitudinem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

Angelis dedit, ideo ut impleat in prædestinatis suam voluntatē, de illis promovendis, ad maiorem gloriam, quæ intentio vacillasset, si magis cooperatio non fuisset auxiliis gratiæ, perfectiores Angeli: quia jam perfectiores habuissent minus meritum, consequenter & gloriam. Hinc cum Deus non omnes adultos æquali muneraturus sit gloria, nec providet de auxiliis æqualibus, saltem in ratione doni. Quanquam ex communibus nostrorum principiis, quamvis fuisset Angelis collata eadem in entitate gratia, potuisset adhuc esse in ipsis actionibus illorum major vel minor inæqualitas.

OBJICITUR 5. Per Conclusionem antecessentem probabile est disposuisse se Angelos ad primam infusionem gratiæ merito supernaturale, ergo illud erat mensura dandæ gratiæ, ergo non dignitas naturæ.

RESPONDETUR. Possē præsentem resolutionem procedere, in primis ex suppositione sententiæ, quod se non disposuerint ad gratiam, quæ etiam est probabilis. Rursus potest procedere non de gratia sanctificante, sed de ipsis auxiliis quod maiora & uberiora, perfectioribus Angelis sunt data, secundum perfectionem naturæ, minora inferioribus, quamvis ut dixi, id non sit necessarium omnino.

NOTO autem, quod in secundo instanti viæ in conferendis auxiliis ostenderit Deus inæqualitatem: Luciferum enim unum ē primis, si non omnium primum reliquit peccare; cum tamen infimo fortassis Angelo, donaverit auxilium congruum. Sed conclusio procedit de Angelis bonis, quos congruebat esse in gratia inæqualis: cum gloria etiam futuri essent inæquales: ut ita Deus procederet secundum suum propositum glorificandi Angelos.

DIFFICULTAS III.

De præcedentia Meriti ante Beatitudinem.

PRÆMITTO 1. Id quod solet ordinari doceri: *distingui scilicet instans Angelicum ab instanti temporis.* Instans Angelicum vocatur duratio certæ operationis Angelicæ. Instans autem temporis, est indivisibile ejusdem. Arriaga d. 20. n. 57. non determinat instantia Angelica per operationem ipsorum, eo quod dicat esse hanc regulam valde incertam; & expressè Scotus & Gabriel apud Suarez l. 5. c. 12. n. 5. docent, quod potuerint Angeli varios actus non tantum simul, sed etiam unum post alium exercere, & tamen hoc totum vocari secundum instans, vel secunda morula. Quia tamen hæc quæstio est de voce, cum pluribus loquendum erit; poteritque istud instans Angelicum, mensurari operatione una, & quidem non una arithmetice, sed per aliquam attributionem, ita ut plures operationes, propter attributionem, in unum instans

Angelicum colligantur v. g. Locutio Luciferi ad malos; Michaëlis ad bonos, illorum instigatio, horum consultatio, illorum consensus ad malum, horum ad bonum &c.

PRÆMITTO 2. *Quid, & quot sint hæc instantia?* Illa sic numerat cit. Suar. n. 13. Primum instans viæ Angelicæ complectebatur notitiam supernaturalem Dei unius & remuneratoris. Secundum complectebatur propositionem illius objecti, circa quod debuerunt mereri vel demereri, in eodem instanti fuit instigatio à capitibus, mutua collatio, tandemque consensus bono vel malo. Tertium instans complectebatur decretum Dei illos damnans hos præmians, huiusque tertii instantis meminit nonnisi L. 6. c. 3. n. 5. Sed Cajetanus & Ferrariensis in eodem instanti ponunt viam & terminum Angelorum, consequenter pro bonis non nisi duas morulas, tres pro malis. Sed non apparet ratio, cur parificari quoad morulas non debeant. Totum autem hoc tempus, dicit Arriaga, se non veteri dicere, ut extendatur ad unum quadrantem horæ.

PRÆMITTO 3. *Omnino esse necessarium & malos in viâ & bonos fuisse.* Quia aliàs boni debuissent mereri in statu beatitudinis, & mali in statu damnationis, quod negatur à PP.

Ex occasione huius præmissi disputari potest: An sit possibile ut in statu Beatitudinis creati Angeli, simul pro priori naturæ mereantur beatitudinem.

DICENDUM est. *Possibile esse, ut Angeli (idem iudicium de aliis rationalibus creaturis) eodem instanti & meruerint beatitudinem & receperint.* Supponit Suarez Conclusionem apud Arriaga, expressè id docentem d. 20. n. 52. cum Martino d. 43. n. 7. contra Molina, Tannerum, & alios.

PROBATUR 1. Quia id non implicat Contradictionem.

PROBATUR 2. Possibile est eodem instanti recipere gratiam & eandem mereri: Ergo idem dicendum de Beatitudine.

PROBATUR 3. Quia si id implicaret, vel implicaret ex eo, quod in eodem instanti, ista duo perficerentur: vel ex eo quod Beatitudo non stet cum merito: vel ex aliquo alio principio: sed nihil horum est: Non primum, quia in eodem instanti possunt adhuc condistingui duo instantia naturæ, cur ergo pro priori naturæ instanti, non potuerint mereri, pro posteriori habere beatitudinem. Non officit etiam secundum, quia de facto Christus habuit visionem beatam, & tamen aliis merebatur, & sibi etiam aliqua, licet non augmentum gloriæ expresse, quæ docet Arriaga d. 21. a. n. 7. quod quidem congruat ex iustissima Dei dispositione, ne beati mereantur augmentum gloriæ, absolute tamen id non repugnat: Nam beatitudo ad multa opera potest relinquere libertatem. Non etiam officit aliquid aliud: quid enim illud?

Objr-

OBJICITUR 1. Illis bonis operibus prælu-
cere debuisset fides, hæc autem repugnat cum
visione.

RESPONDET Martinon, quod tali merito
non prælucret fides: hæc enim non stat cum
visione: sed quod prælucret alia cognitio evi-
dens, qualem Christus habuit, quando mereba-
tur. Additque Arriaga, non constare quòd An-
gelum non habuerint de facto cognitionem super-
naturalem, præter fidem. Deinde licet eo ca-
su non potuerint mereri beatitudinem actu fi-
dei ejusdem speciei circa essentiam Dei, & per-
sonas, potuerunt tamen mereri fide, circa alias
veritates: Suppono enim, quod alius speciei fi-
des, possit dari in Beatis.

OBJICITUR 2. Ad meritum requiritur li-
bertas: libertas dicit potentiam ad peccandum:
hanc autem potentiam excludit visio: Ergo ex-
cludit etiam libertatem: Ergo etiam potentiam
ad merendum.

RESPONDET Martinon tale meritum non
potuisse proficisci à voluntate, cum potestate:
libera ad operandum: voluntas enim non est li-
bera ad peccandum, eo instanti, quo exstingui-
tur libertas ad peccandum: quod enim exstingui-
tur, non est eo instanti, quo exstinguitur: jam
autem visione exstinguitur libertas ad peccan-
dum. Sed Arriaga aliter respondet, docetque
non nisi pro sequenti instanti à visione tolli li-
bertatem ad peccandum. Nec probat Minor-
em Martinon, immeritoque supponit quòd ita
se habeat visio ad non peccandum, sicut habere
videndi facultatem cum esse cæco: quia esse
cæcum est mera privatio: Jam autem in visione
non esse liberum ad peccandum, non est mera
negatio. *Hinc aliter*

RESPONDETUR Argumento, supponen-
do ex libris dictis, peccatum & visionem de po-
tentiâ absolutâ stare secum posse, licet non esset
tunc in illa visione formalitas status omni mis-
eria carentis; magna enim miseria est, posse in
peccatum prolabi. Consequenter ex hoc prin-
cipio dicitur, posse de absolutâ potentiâ stare
meritum cum visione; quia etiam stare potest
peccatum. Deinde, quamvis libertas ad pec-
candum non staret cum visione, posset tamen
dari de facto libertas sufficiens ad meritum: quia
Christo non est data libertas ad peccandum &
non peccandum, & tamen data est libertas ad
merendum. Immo de facto habent libertatem
ad hoc potius, quàm illud honestum volendum:
Cur ergo hac libertate uti non potuissent, Deo
illam acceptante, in meritum.

Inquit Martinon: An posset Deus cum ali-
quo pacisci, ut eodem instanti, quo actum chari-
tatis eliceret, gratiam ipsi infunderet: ipsum in
eadem perpetuò confirmando, ita ut eâ suppo-
sitione factâ, non possit ille nec pro eo instanti,
nec imposterum peccare. Nunquid hæc impo-

tentia non esset effectus voluntatis liberè non
peccantis, sed amantis, cum posset non amare.

RESPONDETQUE Mart. id non posse fieri.
Rationemque dat, quia & haberet tunc liberta-
tem peccandi & non peccandi, & non haberet:
haberet quidem quia liberè amaret: non habe-
ret autem, quia haberet confirmationem in
gratia, quæ hanc libertatem aufert. De con-
firmatis in gratia consulantur dicta in prima par-
te Dis. 5. n. 212.

QUÆSTIO II.

De Custodibus Angelis.

Angelum habere denominationem Custo-
dis, est moralitas quædam; non est enim
quid phylice superadditum, licet rationem Cu-
stodis exerceat per multas actiones physicas.
Ad eum planè modum quo Regalitas moralis
est, licet multis actionibus physicis exerceatur.

Nihil hæc Scholasticè discutiendum erit.
Aliqua ad eruditionem Theologicam perstin-
genda, addendaque iis quæ supra erant annota-
ta d. 1. q. 4. Fusior hujus rei tractatio petatur ab
aliis ut à Suar. L. 6. à c. 17. Vasq. d. 244. Arri-
aga d. 22. f. 8. Tannero d. 5. q. 6. d. 8. Martinon
d. 43. f. 10.

Deus visibilem hunc mundum per Angelos
administat, ita S. Thom. 3. contra gentes c. 28.
Quamvis enim omnium habeat providentiam
inquit Suar. nihilominus executionem hujus
providentiæ, quam gubernationem vocamus,
non vult solus immediatè efficere; volens crea-
turis non tantum esse, sed aliquibus etiam vim
gubernandi communicare: hoc significavit
Aug. Lib. 83. quæst. q. 79. *Vnaqueque inquit, res
visibilis in hoc mundo habet potestatem Angelicam
sibi præpositam.*

Quòd homines viatores habeant Angelos
custodes de fide est, inquit Suar. n. 6. Fundatur
in illo psalmi: *Quoniam Angelis suis mandavit de-
re.* Et licet hunc Ps. specialiter de Christo ex-
ponat Aug. Beda. Ambros. Universaliter ta-
men de Justis illum intelligunt Basil. Theod.
Bern. Hier. Chrys. Ansel. S. Thomas, quod e-
tiam ipsum initium psalmi ostendit universaliter
enuntians; *Qui habitat in adjutorio &c.* Eun-
dem articulum probat illud Matth. 18. *Videntem
contemnat unum ex pusillis istis.*

Sed habentné singuli suos, ita ut hoc sit de Fi-
de? Affirmat Suar. Mol. Tann. non esse de Fi-
de: Sed tamen docent negari non posse sine in-
genti temeritate, ac ferè errore. Probantque
Auctoritate Basil. Bedæ. Isid. Bern. Anselmi.
Nissenii. Chrys. Theod. Justini, Athan. Eusebii.
Clementis Alex. Orig. in particulari citatur
Locus Hier. in prædicta verba Matth. 18. ex
quo loco colligit, magnam esse dignitatem ani-
marum, ut unaquæque ab ortu nativitatis ha-
beat in custodia sui Angelum delegatum.

Custo-